

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 9 maj 1930 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets memorial, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 21 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 14 juni 1917 (nr 340) angående försäljning av rusdrycker, m. m., ävensom i ämnet väckta motioner.

I betänkande nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 14 juni 1917 (nr 340) angående försäljning av rusdrycker, m. m., ävensom i ämnet väckta motioner, hemställde bevillningsutskottet,

I) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts nämnda proposition, nr 196, samt med avslag å motionen II: 495,

a) antaga i betänkandet infört förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 14 juni 1917 (nr 340) angående försäljning av rusdrycker;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må för staten utfästa garanti för *dels* kapitalet av de preferensaktier i Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen intill belopp av 14,600,000 kronor, som komma att tecknas för pensionsförsäkringsfonden, *dels ock* utdelning å preferensaktierna i Spritcentralen i enlighet med i propositionen bilagt statsrådsprotokoll angivna grunder;

c) besluta, att fullmäktige i riksgäldskontoret skola i fall av behov tillhandahålla medel för såväl infriande av den enligt punkt b) utfästa garantiförbindelse, avseende kapitalet av de preferensaktier, som komma att tecknas för pensionsförsäkringsfonden, som även inlösen helt eller delvis av stamaktiekapitalet i Spritcentralen;

II) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

a) att Kungl. Maj:t ville å statens vägnar med Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen träffa avtal angående upplåtande av rätt att idka parti-handel med rusdrycker i huvudsaklig överensstämmelse med i betänkandet infört, såsom *utskottets förslag* betecknat förslag,

b) att Kungl. Maj:t ville å statens vägnar med stamaktieägarna i Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen träffa avtal angående stamaktiekapitalet i bolaget i huvudsaklig överensstämmelse med i betänkandet infört, såsom *utskottets förslag* betecknat förslag;

III) att de i anledning av propositionen väckta motionerna I: 313 samt II: 496, 497, 504, 506 och 508 måtte anses besvarade genom vad utskottet under II) hemställt samt i betänkandet anført.

Till det under II a) här ovan omförmälda avtalet angående upplåtande åt Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen av rätt att idka partihandel med rusdrycker var såsom bilaga anknutet förslag till ändringar i bolagsordningen för nämnda bolag.

Enligt vad utskottet tillhandakomna protokollsutdrag utvisa hava riksdagens kamrar beträffande nedan intagna delar av förslagen till avtal ävensom av förslaget till ändringar i bolagsordningen för Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen stannat i olika beslut, i det att första kammaren anslutit sig till av Kungl. Maj:t framlagt förslag, medan andra kammaren bifallit utskottets hemställan.

Första kammaren:

(= Kungl. Maj:ts förslag.)

Andra kammaren:

(= utskottets förslag i betänkande nr 21.)

Förslag

till

avtal angående upplåtande åt Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen av rätt att idka partihandel med rusdrycker.

§ 10.

1. Spritcentralen åtager sig att med belopp, som fastställas av Kungl. Maj:t, gälda ersättningar till de av Kungl. Maj:t utsedda styrelseledamöterna, *styrelsesuppleanterna och revisorerna samt till de av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna.*

2. Spritcentralen må ej för å bolagsstämma utsedd styrelseledamot och suppleant bestämma högre ersättning än av Kungl. Maj:t fastställts för av Kungl. Maj:t utsedd styrelseledamot och suppleant.

§ 17.

Spritcentralen förbinder sig att tillse:

§ 10.

1. Spritcentralen åtager sig att med belopp, som fastställas av Kungl. Maj:t, gälda ersättningar till de av Kungl. Maj:t utsedda styrelseledamöterna *och styrelsesuppleanterna, till jourhavande revisorn samt till de av valmännen för val av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna.*

§ 17.

Spritcentralen förbinder sig att tillse:

Första kammaren:

(= Kungl. Maj:ts förslag.)

att ändring i dotterbolags ordning icke vidtages utan Kungl. Maj:ts medgivande,

att minst två av ledamöterna i varje dotterbolags styrelse utses bland de av Kungl. Maj:t tillsatta ledamöterna i Spritcentralens styrelse,

att de av Kungl. Maj:t tillsatta revisorerna hos Spritcentralen jämväl utses till revisorer hos dotterbolagen,

att dotterbolag, för vinnande av största möjliga besparing av omkostnader, å alla områden av sin verksamhet handhaver rörelsen och anordnar driften på det mest rationella och effektiva sätt,

att dotterbolag icke utan särskilt medgivande från Spritcentralen ikläder sig förpliktelser, som kunna medföra avsevärda utgifter, eller verkställer mera betydande kapitalplaceringar,

att av dotterbolag ej verkställas avskrivningar i vidare mån än enligt de bestämmelser, som enligt § 14 mom. 1 gälla för Spritcentralen,

att av dotterbolag avsättning till fonder icke utan Kungl. Maj:ts medgivande verkställas i vidare mån än enligt lag skall ske,

samt att den vinst å dotterbolags rörelse, som kan återstå sedan avsättning till fonder blivit gjord, icke användes för annat ändamål än till utdelning åt aktieägarna i överensstämmelse med gällande bolagsordning.

Andra kammaren:

(= utskottets förslag i betänkande nr 21.)

att ändring i dotterbolags ordning icke vidtages utan Kungl. Maj:ts medgivande,

att minst två av ledamöterna i varje dotterbolags styrelse utses bland de av Kungl. Maj:t tillsatta ledamöterna i Spritcentralens styrelse,

att den av Kungl. Maj:t tillsatta revisorn hos Spritcentralen jämväl utses till revisor hos dotterbolagen,

att dotterbolag, för vinnande av största möjliga besparing av omkostnader, å alla områden av sin verksamhet handhaver rörelsen och anordnar driften på det mest rationella och effektiva sätt,

att dotterbolag icke utan särskilt medgivande från Spritcentralen ikläder sig förpliktelser, som kunna medföra avsevärda utgifter, eller verkställer mera betydande kapitalplaceringar,

att av dotterbolag ej verkställas avskrivningar i vidare mån än enligt de bestämmelser, som enligt § 14 mom. 1 gälla för Spritcentralen,

att av dotterbolag avsättning till fonder icke utan Kungl. Maj:ts medgivande verkställas i vidare mån än enligt lag skall ske,

samt att den vinst å dotterbolags rörelse, som kan återstå sedan avsättning till fonder blivit gjord, icke användes för annat ändamål än till utdelning åt aktieägarna i överensstämmelse med gällande bolagsordning.

Första kammaren:
(= Kungl. Maj:ts förslag.)

Andra kammaren:
(= utskottets förslag i betänkande nr 21.)

Bilaga.

Förslag

till

ändringar i bolagsordningen för Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen.

§ 6.

Aktierna — — — 23,500,000 kronor.

Preferensaktierna skola framför stamaktierna medföra företrädesrätt till årlig utdelning av bolagets vinst intill fem för hundra av aktiebeloppet ävensom rätt att, därest under ett eller flera år sådan utdelning ej kunnat lämnas, av följande års vinst bekomma vad däruti brustit, innan utdelning å stamaktierna må äga rum. Därutöver skola preferensaktierna icke medföra rätt till utdelning av vinsten.

Å stamaktierna må av vinsten årligen utdelas endast *sex* för hundra av aktiebeloppet.

Å stamaktierna må av vinsten årligen utdelas endast *fem* för hundra av aktiebeloppet.

Återstående vinst skall, efter det beslutad avsättning till fonder blivit gjord, i den mån den ej enligt § 8 användes för inlösen av preferensaktier eller för sådant ändamål avsattes, inlevereras till kungl. statskontoret för statsverkets räkning.

Då bolaget upplöses, skall innehavare av preferensaktie med förmansrätt framför stamaktiernas ägare ur bolagets tillgångar erhålla ett belopp, motsvarande aktiens nominella värde jämte fem procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Därefter skall innehavare av stamaktie erhålla vad som motsvarar aktiens nominella värde jämte ränta efter *sex* procent, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Övriga tillgångar tillfalla statsverket.

Då bolaget upplöses, skall innehavare av preferensaktie med förmansrätt framför stamaktiernas ägare ur bolagets tillgångar erhålla ett belopp, motsvarande aktiens nominella värde jämte fem procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Därefter skall innehavare av stamaktie erhålla vad som motsvarar aktiens nominella värde jämte ränta efter *fem* procent, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Övriga tillgångar tillfalla statsverket.

Iakttagas skall att stamaktierna städse motsvara lägst en femtiondel ($\frac{1}{50}$) av hela aktiekapitalet.

§ 10.

2. Till ledamot eller suppleant i styrelsen må icke utses den, som äger eller har andel i företaget, som självt eller genom dotterföretag tillverkar eller försäljer rusdrycker eller som självt eller genom dotterföretag idkar hotell- eller restaurantrörelse, ej heller den, som, ändock att han icke äger eller har andel i företaget, som nu nämnts, är ledamot eller suppleant i styrelsen för sådant företag eller tjänsteman i företaget.

Första kammaren:

(= Kungl. Maj:ts förslag.)

Andra kammaren:

(= utskottets förslag i betänkande nr 21.)

Vad sålunda är stadgat skall dock icke utgöra hinder för att till ledamot eller suppleant i Spritcentralens styrelse utses ledamot eller suppleant i styrelse för dotterbolag till Spritcentralen *eller ledamot eller suppleant i styrelse för detaljhandelsbolag med rusdrycker* och ej heller för att å bolagsstämma sådant uppdrag lämnas den, som är aktieägare i Spritcentralen.

Vad sålunda är stadgat skall dock icke utgöra hinder för att till ledamot eller suppleant i Spritcentralens styrelse utses ledamot eller suppleant i styrelse för dotterbolag till Spritcentralen och ej heller för att å bolagsstämma sådant uppdrag lämnas den, som är aktieägare i Spritcentralen.

§ 12.

1. För granskning av styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skall finnas en revision, bestående av fem revisorer jämte lika många suppleanter.

2. Till revisor eller suppleant må icke utses den, som äger eller har andel i företaget, som självt eller genom dotterföretag tillverkar eller försäljer rusdrycker eller som självt eller genom dotterföretag idkar hotell- eller restaurantrörelse, ej heller den, som, ändock att han icke äger eller har andel i företaget, som nu nämnts, är ledamot eller suppleant i styrelsen för sådant företag eller tjänsteman i företaget.

Vad sålunda är stadgat skall dock icke utgöra hinder för att å bolagsstämma till revisor eller suppleant utses aktieägare i Spritcentralen eller ledamot eller suppleant i styrelse för detaljhandelsbolag med rusdrycker.

3. Å ordinarie bolagsstämma utses årligen en revisor och en suppleant för tiden till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

Kungl. Maj:t äger utse *två revisorer* och *två suppleanter* för tiden från en ordinarie bolagsstämma till och med den ordinarie bolagsstämman två år därefter. *Av dessa revisorer förordnar Kungl. Maj:t den ene att vara revisionens ordförande och den andre att vara jourhavande revisor; och må till jourhavande revisor endast förordnas av handelskammare eller i annan, av Kungl. Maj:t godkänd ordning auktoriserad revisor.*

Kungl. Maj:t äger utse *en revisor* och *en suppleant* för tiden från en ordinarie bolagsstämma till och med den ordinarie bolagsstämman två år därefter. *Av Kungl. Maj:t förordnad revisor skall vara jourhavande revisor; och må härtill endast förordnas av handelskammare auktoriserad revisor eller person, som äger med sådan revisor jämförliga kvalifikationer.*

Fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret äga årligen var för sig utse en revisor och en suppleant för tiden från den ordinarie bolagsstämman under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma. Begagnas icke denna befogenhet, äger i stället Kungl. Maj:t meddela erforderliga förordnanden.

Av riksdagen utsedda valmän för val av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret äga årligen välja tre revisorer och tre suppleanter för tiden från den ordinarie bolagsstämman under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

Första kammaren:

(= Kungl. Maj:ts förslag.)

4. Revisionen sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång varje kalenderkvartal och eljest då ordföranden eller minst två revisorer anse det erforderligt.

5. Vid revisionens sammanträden

6. Ersättningar till *de av Kungl. Maj:t*, fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna bestämmas av Kungl. Maj:t.

Andra kammaren:

(= utskottets förslag i betänkande nr 21.)

4. Revisionen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Revisionen sammanträder på kallelse första gången av *chefen för finansdepartementet* och därefter av ordföranden minst en gång varje kalenderkvartal och eljest då ordföranden eller minst två revisorer anse det erforderligt.

5. Vid revisionens sammanträden skall föras protokoll.

6. Ersättningar till *jourhavande revisorn samt de av valmännen för val av fullmäktige i riksbanken* och fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna bestämmas av Kungl. Maj:t.

Förslag

till

avtal angående stamaktiekapitalet i Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen.

§ 2.

Stamaktieägarna tillförsäkra staten rätt att, när helst Kungl. Maj:t så påfordrar, till parikurs inlösa samtliga ifrågavarande stamaktier eller det antal därav, Kungl. Maj:t bestämmer, jämte kuponger, som ej förfallit till betalning, med tillägg av *sex* procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits.

§ 2.

Stamaktieägarna tillförsäkra staten rätt att, när helst Kungl. Maj:t så påfordrar, till parikurs inlösa samtliga ifrågavarande stamaktier eller det antal därav, Kungl. Maj:t bestämmer, jämte kuponger, som ej förfallit till betalning, med tillägg av *fem* procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits.

Skiljaktigheten mellan kamrarnas beslut avser sålunda följande frågor, nämligen revisionen, utdelningen å stamaktierna samt frågan om behörighet för ledamot eller suppleant i styrelse för detaljhandelsbolag med rusdrycker att vara ledamot eller suppleant i Spritcentralens styrelse.

Beträffande revisionen har skiljaktigheten mellan kamrarnas beslut väsentligen avseende å sättet för revisorernas utseende. Enligt såväl första som andra kammarens beslut skulle sammanlagda antalet revisorer vara fem, därav en skulle utses å bolagsstämman. Av de fyra övriga

skulle enligt första kammarens beslut två utses av Kungl. Maj:t, därav den ene skulle vara revisionens ordförande och den andre jourhavande revisor, en utses av fullmäktige i riksbanken och en utses av fullmäktige i riksgäldskontoret. Enligt andra kammarens beslut skulle däremot av ifrågavarande fyra revisorer en revisor, den jourhavande, utses av Kungl. Maj:t samt tre revisorer av valmännen för val av fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret, och skulle enligt andra kammarens beslut revisionen inom sig utse ordförande och vice ordförande.

I fråga om utdelningen å stamaktierna har första kammaren ansett denna böra utgöra 6 procent, medan enligt andra kammarens beslut utdelning skulle ske med 5 procent.

Vidkommande frågan, huruvida ledamot eller suppleant i styrelse för detaljhandelsbolag med rusdrycker skall kunna utses till ledamot eller suppleant i Spritcentralens styrelse, har första kammaren ansett hinder härför icke böra föreligga, under det att enligt andra kammarens beslut diskvalifikationsgrund för sådant fall borde anses vara för handen.

Med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut har utskottet till behandling förehaft frågan om sammanjämkning av besluten.

I fråga om *revisionen* (§§ 10 och 17 i avtalet med Spritcentralen samt § 12 i bolagsordningen) har utskottet ansett sig böra såsom sammanjämningsförslag hemställa, att kamrarna måtte, med frånträdande av sina förut fattade beslut, biträda sådan anordning av revisionen, att bolagsstämman må äga utse en revisor, Kungl. Maj:t likaledes en revisor (jourhavande revisorn) samt fullmäktige i riksgäldskontoret tre revisorer, valda utom fullmäktiges egen krets. En sammanjämkning i enlighet härmed innebär, att första kammaren frånträder sitt beslut i så måtto, att befogenheten för Kungl. Maj:t att, förutom jourhavande revisorn, utse ytterligare en revisor, vilken skulle vara revisionens ordförande, bortfaller, samt att befogenheten för fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret att var för sig utse en revisor utbytes mot nyss omförmälda befogenhet för fullmäktige i riksgäldskontoret att — utom sin egen krets — utse tre revisorer. Beträffande andra kammaren innebär sammanjämningsförslaget i denna punkt, att kammaren, med frånträdande av sitt beslut såvitt angår befogenheten för valmännen för val av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret att utse tre revisorer, biträder ovan berörda anordning, innebärande befogenhet för fullmäktige i riksgäldskontoret att utse revisorer till samma antal.

I fråga om vad utskottet nu föreslagit beträffande sättet för revisorerernas utseende har utskottet ansett sig böra framhålla följande synpunkter.

Genom den sålunda föreslagna anordningen för revisorerernas utseende har utskottet icke avsett att föregripa en utredning — i anslutning till vad utskottet i betänkandet nr 21 anfört — av frågan angående den lämp-

ligaste organisationsformen för utövandet av partihandeln med rusdrycker, utan synes vid en dylik utredning jämväl nu förevarande spörsmål böra bliva föremål för förnyad omprövning.

Vid revisionen av Spritcentralen, som har att iakttaga det allmännas intressen närmast inom beskattningens område, göra sig givetvis även andra synpunkter gällande än i fråga om revision av ett vanligt affärsföretag. Det synes därför angeläget att vid sidan av de revisorer, som främst hava att företräda revisionstekniska och affärsmässiga synpunkter, i allmänna angelägenheter erfarna och kunniga personer beredas tillfälle att utöva granskning av företagets skötsel. Enligt utskottets mening bör valet av sådana revisorer, vilkas antal lämpligen bör bestämmas till tre, anförtros åt riksgäldsfullmäktige, vilka i flera fall hava att utse representanter i företag, inom vilka det allmänna har ekonomiska intressen att bevaka. För att framhäva fullmäktiges ställning såsom ett från själva revisionen fullt fristående valkollegium har utskottet föreslagit, att fullmäktige skola utse revisorer utom sin egen krets.

Beträffande *utdelningen å stamaktierna* (§ 6 i bolagsordningen och § 2 i avtalet med stamaktieägarna) har utskottet ansett sig böra hemställa, att kamrarna, med frånträdande av sina förut fattade beslut, måtte biträda sammanjämkning på det sätt, att utdelningen å nämnda aktier i förslagen upptages till 5 ¹/₂ procent.

Vidkommande ovan omförmälda *diskvalifikationsgrund för ledamotskap i styrelsen* (§ 10 mom. 2 i bolagsordningen) har utskottet funnit sig böra hemställa, att första kammaren biträder andra kammarens beslut.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

a) att Kungl. Maj:t ville å statens vägnar med Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen träffa avtal angående upplåtande av rätt att idka partihandel med rusdrycker i huvudsaklig överensstämmelse med ett i utskottets betänkande nr 21 intaget, såsom *utskottets förslag* betecknat förslag med de ändringar, som framgå av det följande:

Förslag

till

avtal angående upplåtande åt Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen av rätt att idka partihandel med rusdrycker.

§ 10.

1. Spritcentralen åtager sig att med belopp, som fastställas av Kungl. Maj:t, gälda ersättningar till de av Kungl. Maj:t utsedda styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna, till jourhavande revisorn samt till de av fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna.

---

§ 17.

Spritcentralen förbinder sig att tillse:

att ändring i dotterbolags ordning icke vidtages utan Kungl. Maj:ts medgivande,

att minst två av ledamöterna i varje dotterbolags styrelse utses bland de av Kungl. Maj:t tillsatta ledamöterna i Spritcentralens styrelse,

att den av Kungl. Maj:t tillsatta revisorn hos Spritcentralen jämväl utses till revisor hos dotterbolagen,

att dotterbolag, för vinnande av största möjliga besparing av omkostnader, å alla områden av sin verksamhet handhaver rörelsen och anordnar driften på det mest rationella och effektiva sätt,

att dotterbolag icke utan särskilt medgivande från Spritcentralen ikläder sig förpliktelser, som kunna medföra avsevärda utgifter, eller verkställer mera betydande kapitalplaceringar,

att av dotterbolag ej verkställas avskrivningar i vidare mån än enligt de bestämmelser, som enligt § 14 mom. 1 gälla för Spritcentralen,

att av dotterbolag avsättning till fonder icke utan Kungl. Maj:ts medgivande verkställs i vidare mån än enligt lag skall ske,

samt att den vinst å dotterbolags rörelse, som kan återstå, sedan avsättning till fonder blivit gjord, icke användes för annat ändamål än till utdelning åt aktieägarna i överensstämmelse med gällande bolagsordning.

Förslag

till

ändringar i bolagsordningen för Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen

§ 6.

Aktierna — — — 23,500,000 kronor.

Preferensaktierna skola framför stamaktierna medföra företrädesrätt till årlig utdelning av bolagets vinst intill fem för hundra av aktiebeloppet ävensom rätt att, därest under ett eller flera år sådan utdelning ej kunnat lämnas, av följande års vinst bekomma vad däruti brustit, innan utdelning å stamaktierna må äga rum. Därutöver skola preferensaktierna icke medföra rätt till utdelning av vinsten.

Å stamaktierna må av vinsten årligen utdelas endast fem och en halv för hundra av aktiebeloppet.

Återstående vinst skall, efter det beslutad avsättning till fonder blivit gjord, i den mån den ej enligt § 8 användes för inlösen av preferensaktier eller för sådant ändamål avsättes, inlevereras till kungl. statskontoret för statsverkets räkning.

Då bolaget upplöses, skall innehavare av preferensaktie med förmånsrätt framför stamaktiernas ägare ur bolagets tillgångar erhålla ett belopp, motsvarande aktiens nominella värde jämte fem procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Därefter skall innehavare av stamaktie erhålla vad som motsvarar aktiens nominella värde jämte ränta efter fem och en halv procent, i den mån sådan ej genom utdelning guldits. Övriga tillgångar tillfalla statsverket.

Iakttagas skall att stamaktierna städse motsvara lägst en femtiondedel ($\frac{1}{50}$) av hela aktiekapitalet.

§ 10.

2. Till ledamot eller suppleant i styrelsen må icke utses den, som äger eller har andel i företag, som självt eller genom dotterföretag tillverkar eller försäljer rusdrycker eller som självt eller genom dotterföretag idkar hotell- eller restaurantrörelse, ej heller den, som, ändock att han icke äger eller har andel i företag, som nu nämnts, är ledamot eller suppleant i styrelsen för sådant företag eller tjänsteman i företaget.

Vad sålunda är stadgat skall dock icke utgöra hinder för att till ledamot eller suppleant i Spritcentralens styrelse utses ledamot eller suppleant i styrelse för dotterbolag till Spritcentralen och ej heller för att å bolagsstämma sådant uppdrag lämnas den, som är aktieägare i Spritcentralen.

§ 12.

3. Å ordinarie bolagsstämma utses årligen en revisor och en suppleant för tiden till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

Kungl. Maj:t äger utse en revisor och en suppleant för tiden från en ordinarie bolagsstämma till och med den ordinarie bolagsstämman två år

därefter. Av Kungl. Maj:t förordnad revisor skall vara jourhavande revisor; och må härtill endast förordnas av handelskammare auktoriserad revisor eller person, som äger med sådan revisor jämförliga kvalifikationer.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga årligen utom sig utse tre revisorer och tre suppleanter för tiden från den ordinarie bolagsstämman under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma. Begagnas icke denna befogenhet, äger i stället Kungl. Maj:t meddela erforderliga förordnanden.

4. Revisionen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Revisionen sammanträder på kallelse första gången av chefen för finansdepartementet och därefter av ordföranden minst en gång varje kalenderkvartal och eljest då ordföranden eller minst två revisorer anse det erforderligt.

5. Vid revisionens sammanträden skall föras protokoll.

6. Ersättningar till jourhavande revisorn samt de av fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda revisorerna bestämmas av Kungl. Maj:t.

b) att Kungl. Maj:t ville å statens vägnar med stamaktieägarna i Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen träffa avtal angående stamaktiekapitalet i bolaget i huvudsaklig överensstämmelse med ett i utskottets betänkande nr 21 intaget, såsom *utskottets förslag* betecknat förslag, dock med följande lydelse av § 2:

§ 2.

Stamaktieägarna tillförsäkra staten rätt att, när helst Kungl. Maj:t så påfordrar, till parikurs inlösa samtliga ifrågavarande stamaktier eller det antal därav, Kungl. Maj:t bestämmer, jämte kuponger, som ej förfallit till betalning, med tillägg av fem och en halv procent ränta, i den mån sådan ej genom utdelning guldits.

Stockholm den 9 maj 1930.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Bårg, Bergman, Boman, K. Oscar Ericson i Oberga, Leander, Jönsson i Boa, Bengtsson i Kullen, Björklund, Nilsson i Hörby, Wahlmark, Åström, Forssberg *, Olsson i Gävle, Lithander, Ericson i Boxholm, Andersson i Katrineholm, Heiding och Ander *.

*) Icke närvarit vid justeringen av memorialet.

Särskilt yttrande

av herrar *Bergman, Leander* och *Ander*, som anförde:

»Vi hade för vår del ansett, att sammanjämkningen i avseende på revisionen bort närmare ansluta sig till principen om riksdagens mera direkta granskningsrätt över de stora beskattningsinstrument, som monopolföretagen utgöra, vid vilkas skötsel de affärsmässiga synpunkterna icke böra få dominera över de sociala. För att emellertid icke äventyra de förbättringar av organisationen som dock vunnits på viktiga punkter, hava vi ej velat motsätta oss sammanjämkningen.»